

PARS SEXTA
MEDITATIONUM.

De perfectionibus Dei et ejus beneficiis.

INTRODUCTIO

AD MEDITATIONES HUIUS SEXTÆ PARTIS.

*De mysteriis Divinitatis, et ferventibus
amoris et gratitudinis affectibus.*

MEDITATIONES, quæ in hâc sextâ Parte tradentur, spectabunt potissimum Divinitatem, Trinitatem, et opera quæ à Deo in hominum utilitatem procedunt: non exclusis tamen nonnullis sacræ humanitati propriis, quæ his ipsis, propter connexionem quam cum illis habent, adjungentur.

Et quamvis eæ quæ in aliis Partibus (circa Christi humanitatem versantes) continentur, debili nostræ naturæ magis conveniant, præsentibus tamen sextæ Partis considerationes in seipsis longè sunt excellentiores: quibus angeli, beati in Cælis, ac perfecti omnes in hâc vitâ degentes, maximè delectantur, atque flagrantem Dei amorem (qui est proprius hujus sextæ Partis, ac viæ unitivæ scopus),

Scopus
hujus
Partis
sextæ.

per rerum cœlestium meditationem in se ipsis augent, atque perficiunt.

Qualis autem hic affectus, quo Deo servimus, esse debeat, tradit breviter sanctus Basilius, dicens: *In Reg. Brevior. Reg. 157. Desideria pia quæ esse debeant.* *desiderium vehemens, insatiabile, stabile, atque immolatum seu perseverans: quatuor videlicet illius conditiones insinuans.* Harum prima est, ut sit *desiderium non tepidum* aut remissum, quale pigrum esse solet, et de quo Sapiens: *Desideria occidunt pigrum: sed vehemens, forte, efficax, quale ferventium esse solet; ut non desistat, nisi opere perficiat, idque perfectè atque exactè.* Secunda, ut sit *insatiabile*, ne in faciendo, aut perferendo paucis contentus sit, sed ad plura se extendat, remoto non tantum tædio atque fastidio, sed excitatâ fame, quæ nunquam dicat: *Sufficit.* Tertia, ut sit *stabile*; ne facile moveatur: quale, illius de quo Sapiens: *Vult et non vult piger; qui varia experitur, eaque præ tædio relinquit, sine ullâ stabilitate; quæ ad perfectionem omninò requiritur.* Quarta, ut sit *constans et perseverans* ad mortem usque: non dimitendo, laxando vim suam, intepescendo, ob tentationes aut persecutiones; sed sic, ut qui illo dicitur ardere, pectore firmo sese opponat difficultatibus rerum variis; sicut *cervus ad fontes aquarum* contendens per dura et aspera, donec sitim restinguat. Has conditiones implevit Christus, ut ex 3 et 4 Parte constat; cujus exemplum, ut Domini ac Magistri, nobis sufficere deberet: quanquam

In Reg. Brevior. Reg. 157. Desideria pia quæ esse debeant.

Prov. 21. 15.

Prov. 30. 15.

Prov. 19. 4.

Ps. 41. 1.

Aliæ duæ conditiones.

sanctus Basilius ibidem duas adhuc considerationes adjiciat.

I. Prima est ut versetur illud desiderium circa magnalia, seu perfectiones atque excellentias Dei: quibus affectus amoris, laudum, servitii et obedientiæ excitatur; si non modo infinito, prout Deus mereatur, at pro nostrâ fragilitate: quam et agnoscerimus: *Glorificantes Dominum quantumcumquè potuerimus*: supervalebit enim adhuc.

Eclh. 43. 32.

II. Secunda, ut occupetur præcipuè circa beneficia, quæ ex tali amore, scilicet vehementi, insatiabili, constanti, nobis donantur. Sic enim lege gratitudinis, ad similia reddenda, si nobis possibile foret, obligaremur.

Effectus
harum
conside-
rationum.

Ex his sanctus Basilius colligit, sensim hisce considerationibus generari perfectum amorem, quo Deus à nobis diligi desiderat; scilicet ex toto corde, mente, animâ, fortitudine, omnibus viribus: si omnes nempe sensus interni et externi, cunctaque membra in ejus amore, eo quo possunt modo, occupentur; dum scilicet memoria, intellectus, appetitus, sensusque omnes, affectui amoris describunt, donec *ita radicetur, ac fundetur*, ut nulla creatura possit nos separare à caritate; imò *nec flumina obruant illam*, sed potius augeant. Hæc complectitur via unitiva, quæ hujus sextæ Partis finis est. Quamvis enim amor ille præcipuè Spiritûs sancti donum sit: ex parte tamen nostrâ, cellæ divini amoris propinquamus, binis quasi alis sublatis; putâ

Eph 3. 17. Rom. 8. 29.

Cant. 8. 7.

Modus Meditandi Dei beneficia. 295
meditatione perfectionum Dei, ac meditatione beneficiorum ejusdem in nos. Et utraque illa meditatio ita connexa est, ut una sine alterâ perfectè non habeatur.

MODUS

MEDITANDI DEI BENEFICIA

EX AFFECTU GRATITUDINIS.

UT beneficiorum infinitatem agnoscas, teque gratum exhibeas, quinque potissimum consideranda sunt. 1. Infinita Dei magnitudo: undè fit ut minimum beneficium à tanto Domino, magni faciendum sit. 2. Infinitas amoris, quo confert beneficia, et seipsum quasi simul donat, rem amatam ingrediendo; semperque paratus est majora adjicere. 3. Ipsius beneficii magnitudo, quæ suo modo infinita est, vel numero, vel excellentiâ, quia quædam continent bona innumera, ut mundi creatio, conservatio; quædam comprehendunt excellentiam infinitam, ut incarnatio, redemptio, SS. Eucharistia, glorificatio; proque his omnibus gratiæ agendæ. Agendæ autem et pro pusillis (ait sanctus Bernardus), quia numero sunt infinita; et quamvis parva videantur, alio nomine sunt maxima. 4. Infinita, ejus cui conferuntur, vilitas hominis; scilicet, miseri, ingrati, et indigni, cujus Deus memor sit: ut jure cum sanctus Augustinus dicat: *Quis ego sum, Deus, ut laudem te?*

Quinque
conside-
rationes.

Serm. 51.
in Can.

Solitog.
e. 10.

296 *Modus Meditandæ Dei beneficia.*

Nempè pulvis et cinis, putredo et vermis! 5. Infinita Dei in conferendo beneficio liberalitas; quia gratis donat, non exspectando commodum ab eo cui donat: beneficiumque tribuit, non tantum immerenti, sed sæpè malè merito; et hoc non uno, sed infinitis modis, propter peccata atque ingratitude. Et cum peccator tot nominibus sit Dei hostis, tamen non fatigatur ei benefaciendo quotidie. Hæc indicavit Christus illâ sententiâ: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* In quâ quinque sunt verba, quæ hæc quinque, quæ modò enumeravimus, indicant: ut II Part. Med. 2. dictum. Pro his beneficiis, ex parte nostrâ restat sola gratitudo; cujus tres sunt actus: 1. agnoscere beneficium; 2. laudare benefactorem; 3. præstare obsequia gratis.

Joan. 3. 16,

1. *Thess.*
1. 2.
1. *Tim.* 2. 1.

Tria genera creaturarum.

Quinimò gratitudo nostra, ut plena sit, debet esse universalis; ut pro omnibus hominibus gratiæ agantur; et de omnibus: nullo beneficio prætermisso, quod mihi, vel aliis concessum sit.

Et quoniam creaturarum tria sunt genera: nimirum, 1. quædam quæ gratias agere volunt, et possunt, ut angeli et beati in Cælo, imò et animæ Purgatorii, et justî in hâc terrâ versantes; 2. quædam quæ possent gratias agere, sed nolunt; idque vel ex ignorantia, ut fit in idololâtris qui Deum verum ignorant, et infidelibus; aut ex malitia, sicut accidit in damnatis, tam dæmonibus, quam hominibus; 3. ac postremò, quædam, quæ non possunt

Quòd Deus sit.

297

aut velle, aut actu ipso gratias reddere, quia intellectu carent, ut beneficia comprehendant; quales sunt cæli, elementa, plantæ, animantes: idèò triplex nobis munus incumbit.

Pro beneficiis ergo, quæ his omnibus conferuntur, gratiæ agendæ: conjungendo nos cum creaturis primæ generis; et supplendo ignorantiam et malitiam secundi generis, atque impotentiam tertii; invitando tamen, et has, ad laudes, ut hâc ratione nos ipsos excitemus ad laudandum et glorificandum Deum: utendo eâ formâ, *Deo gratias*, quam ex Apostolo sæpè usurpat Ecclesia, in missâ et horis, quamque S. Augustinus vehementer laudat.

Eph. 5. 4.
Epist. 77.

MEDITATIO I.

Quòd Deus sit.

PUNCTUM I.

I. ACCEDENTEM ad Deum oportet credere, quia *est.* Id omnes creaturæ clamant: ac, si singulas percurras, audies dicentes: *Ipse fecit nos, et non ipsi nos.* Quemadmodum, si perelegantem imaginem, aut opus aliud insigne perspicias, statim cogitas à peritissimo artifice profectum fuisse, et aves illum nosse, ac de ipso quæris: sic, conspecto hoc admirabili cæli terræque globo, quæque in eo sunt, subit animum, esse quoddam primum et inaspecta-

R 5